

SVERIGE, SPARRE, CARL

Instruction Hwarefter Thenne Stadsens
Mathematicus eller Föreståndaren wid
then här i Staden inrättade
Navigations Scholan sig hafwer at
ställa. Stockholm af Kongl.
Slotts-Cancelliet then 8 Augusti 17

1774

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

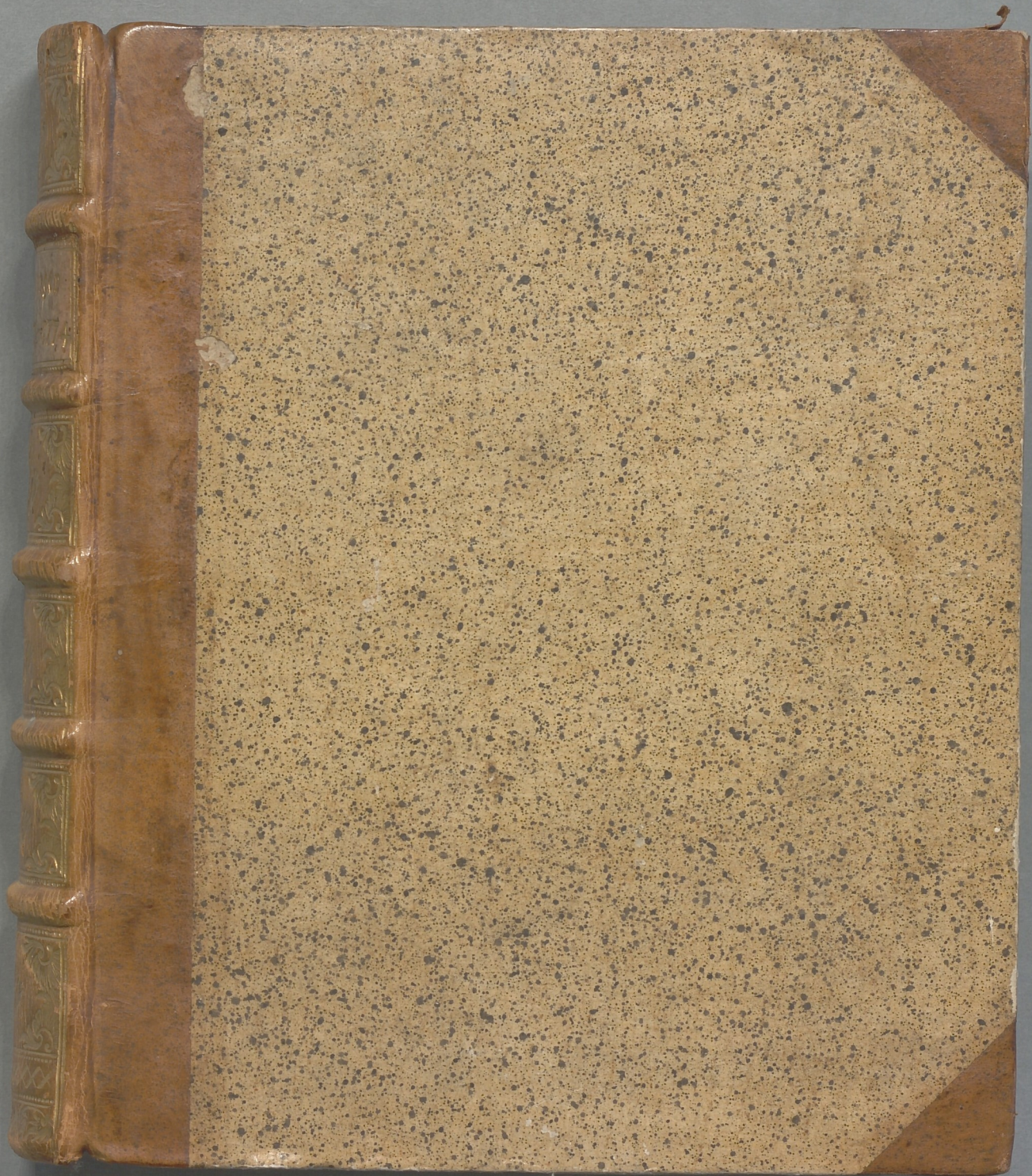
Villkor för användning

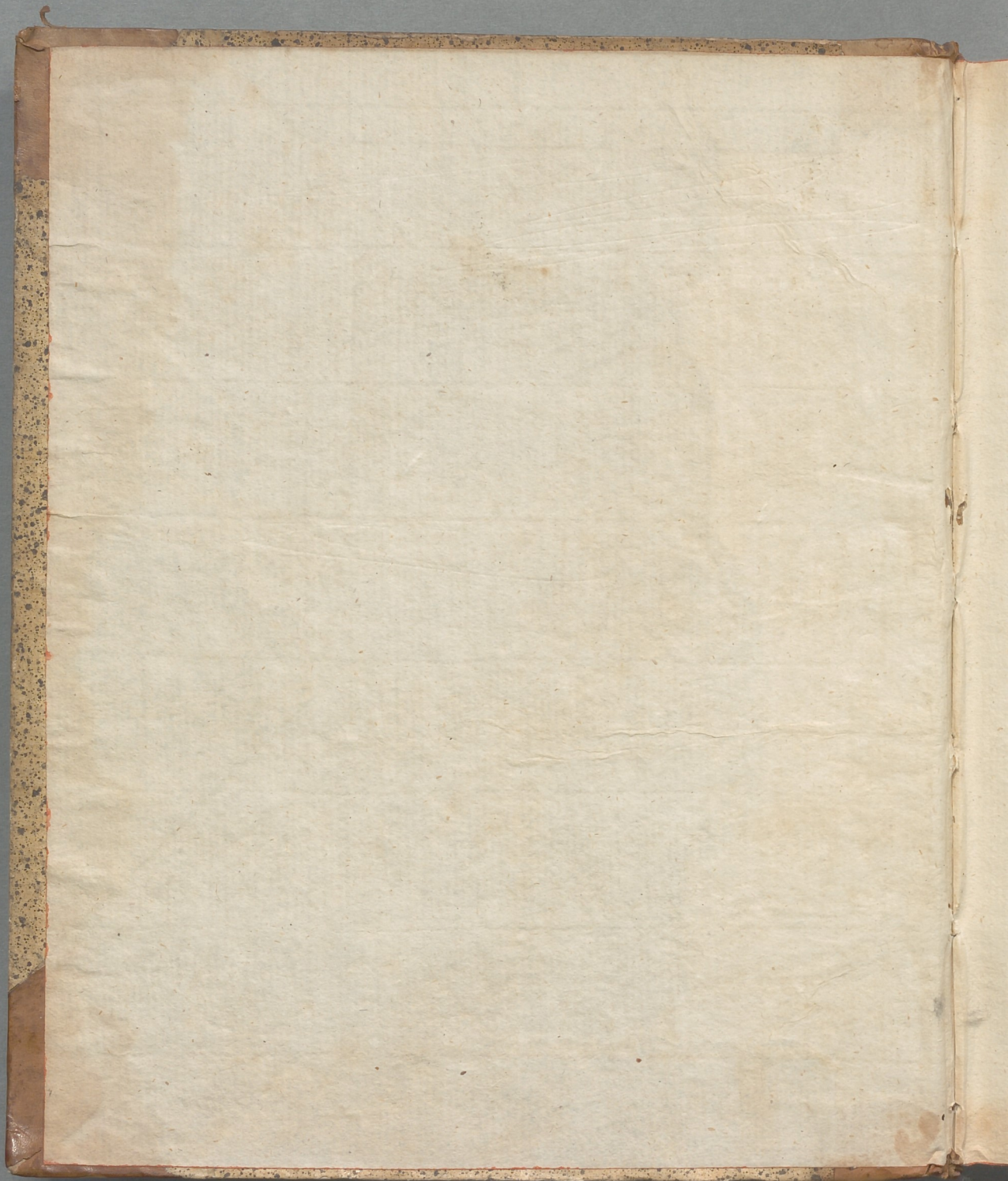
Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

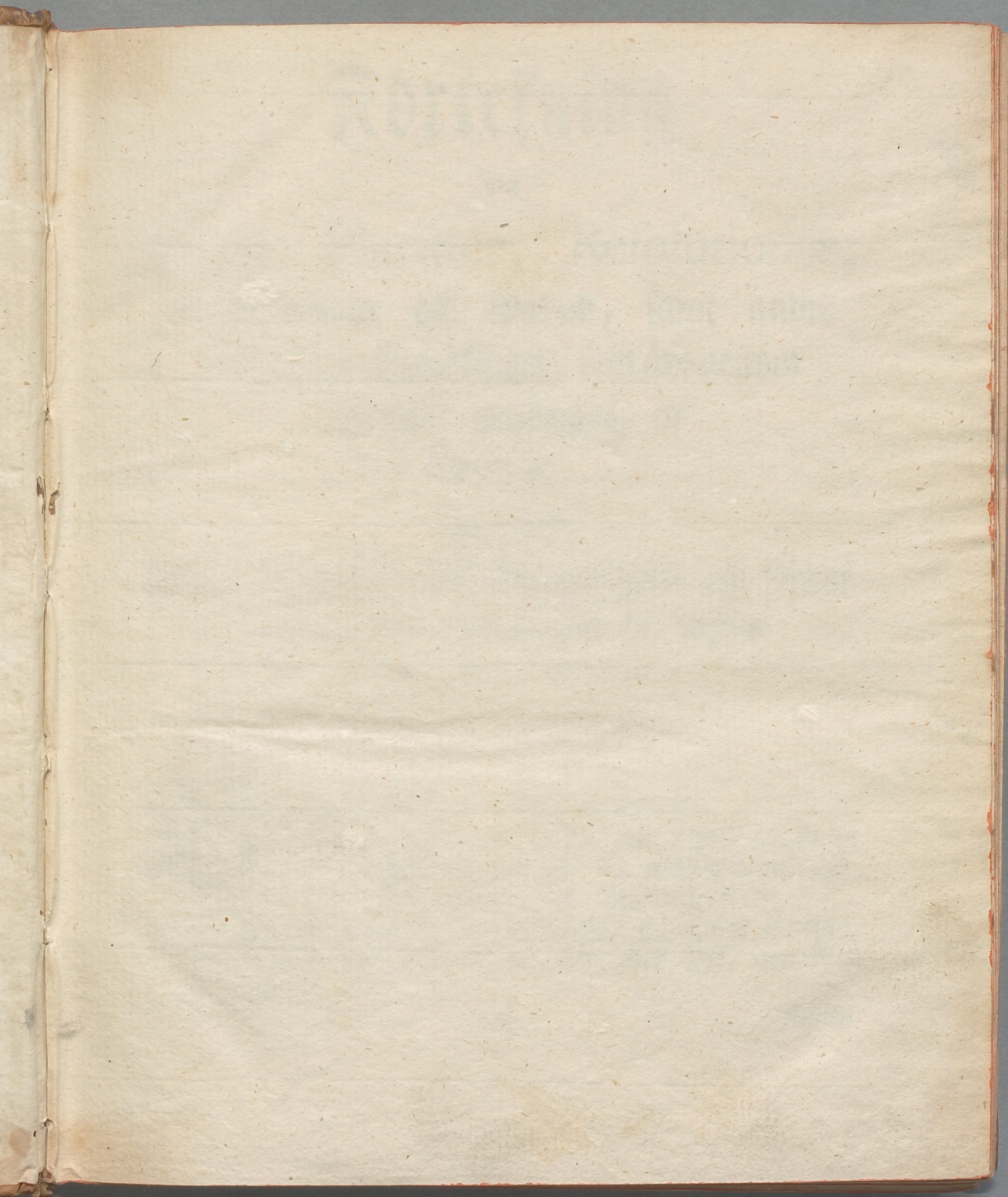
- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

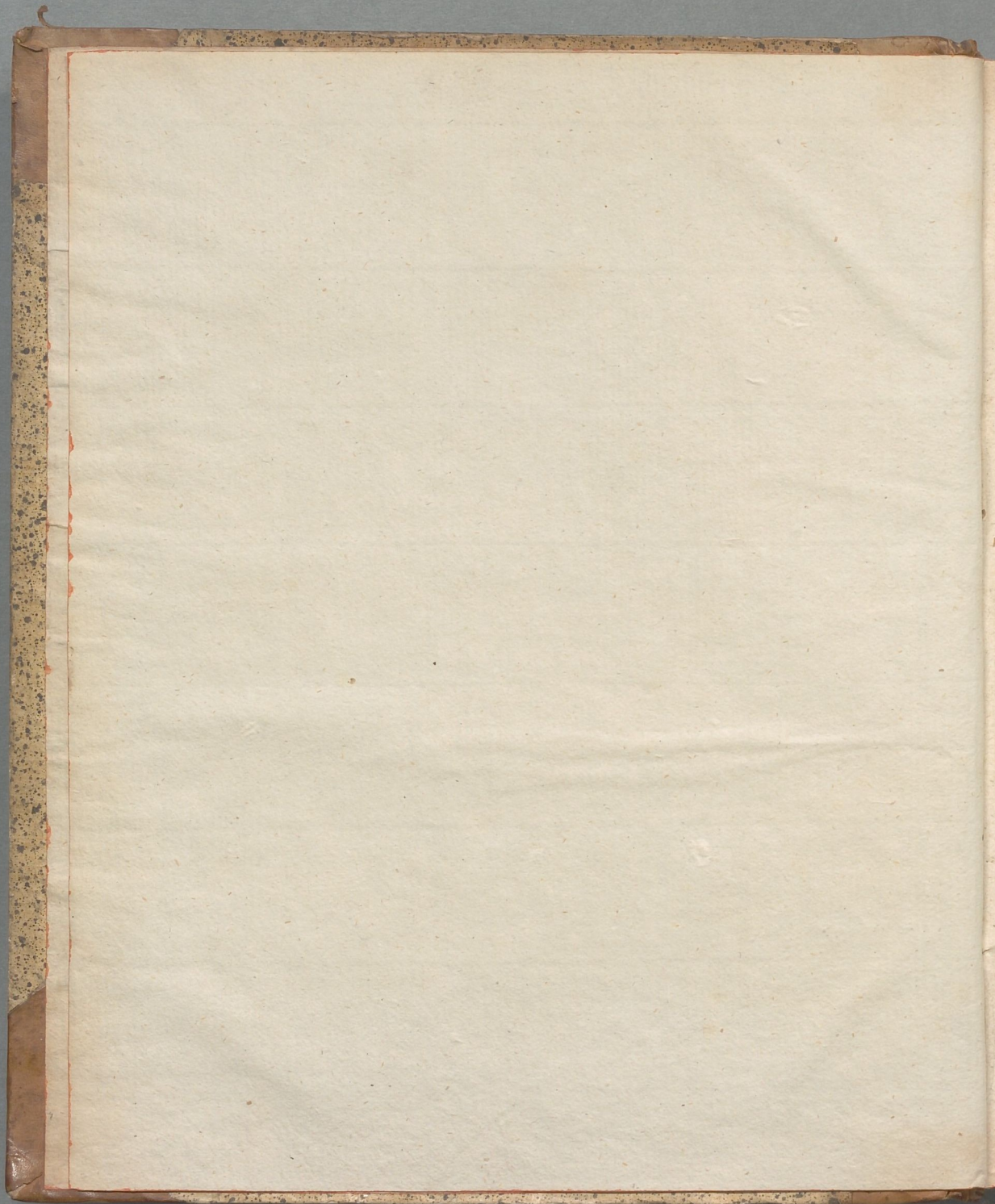
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

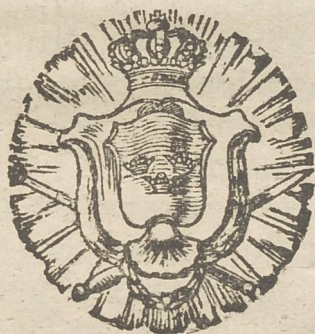

INSTRUCTION

Swarester

Thenne Stadsens Mathematicus eller
Föreståndaren wid then hâri Staden inrättade
Navigations Scholan sig hafwer
at ställa.

Stockholm af Kongl. Slotts- Cancelliet
then 8 Augusti 1774.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

SEDERHOLM, 1774,

Tryckt hos Hentr. Soutg, Ridb. af R. W. O. och Kongl. Boktryckare.

INSTRUCTION

Spence's Grammar of Mathematics
for the Use of the Schools
in Great Britain

Printed in Great Britain
by R. Baldwin, in Pall Mall

Printed and Sold by R. Baldwin, in Pall Mall
1785

Sedan i thet angelågne ändamål, at förskaffa thenne Stadsens Ungdom, som hafwa hug och böjelse til Siöfarten, en säker och tillförlätelig lägenhet, at så låra och inhämta the grunder, hwarpå en fast och tillräckelig kunskap i Siö-wäsendet sedermera må kunna byggas, til befordran af både allmän och enskild förmon wid thetta ganska angelågna Näringsfang, en Navigations-Schola här i Staden i stöd af Kongl. Maj:ts Nådige Skrifwelse under then 27 Junii 1728 blifwit inrättad och en wiß Summa af 500 Dal. S:mt til Lön för Föreståndaren, jemte Hushyro och andre behofwer af Stadsens Medel anslagen, men thenna inrättning, så i anseende til Handelens och Siöfartens sedermera tagne tillväxt, som bristande tillräckelig utkomst för Föreståndaren och selande Instruction til Föreståndarens esterrättelse, icke funnits emot thet påsyftade ändamålet swarande: i anseende hwartil Hans Kongl. Majt under then i September nästledit år i Råder förordnat, thet borde utwägar af Staden utses til förbättring af så wäl Scholæ-inrättningen som Föreståndarens willkor, samt nödig Instruction til thenne sednares esterrättelse utfärdas; så har, til underdånigste fullgörande häraf, efter öfwerläggning med thenne Stadsens Magistrat och Großhandels-Societeten samt Skeps-Nederierne, icke allenast til hela thenne Jurättning och thes förkofran blifwit årligen anslagne 2100 Dal. S:mt, nemligen: af Stadsens Cassa the förr bestådde 500 Dal. och af thet Großhandlande Borgerskapet, samt Skeps-Nederierne the öfrige 1600

Dal., hwaraf Scholæ-Föreståndaren kommer ärligen at åtniuta i Lön 1000 Dal., i skrif-materialier, hus-hyra, wed och lius för sig och hela inrättningen 900 Dal. och til Instrumenter och Böckers underhållande 200 Dal. alt Silf:mt, utan ock sunnits nödigt, til närmare esterrättelse uti hwad Stads-Mathematicus eller Scholæ-Föreståndaren härwid åligger, at, med Hans Kongl. Maj:ts Nådige bifall och tilstånd, stadga och förordna som följer:

1:0

Har Stads-Mathematicus eller Scholæ-Föreståndaren, at uti the rum, som honom åligger, at för Navigations-Scholæ-inrättningen, å tienligt ställe, anskaffa, til thes Staden framdeles emot skålig hyra kan then samme i någonthera af thes hus inrymma, lemna alle wid Coopvaerdie farten här i Staden antagne Personer, fri tilgång til the allmänna Föreläsningarne, som komma at hållas på 2:ne Terminer om året, then ena ifrån Februarii Månads början til Midsommaren, och then andra ifrån Michaeli til Jul, tvåanne förmiddagar i hwarje wecka från kl. 8 om morgonen til middagen kl. 12, så Scholæ-Föreståndaren uti Kunskapen om Globerne samt Sid-korten och theas påsning, bör them troligen underwisa och handleda.

2:0

Men som til erhållande af en grundelig insigt uti Navigationen med the flere thertil hörande stycken, såsom Astronomien och Sid-Artilleriet, tarfwas kundskap om Elementa Matheseos med theas tillämpning uti

uti berörde wetenskaper, hwilket å then uti 1. S. til all-
männa föreläsningar utsatte tiden ei hinner meddelas,
altså och emedan utan en sådan föregången grundläg-
ning, ungdomen icke kan af the publique föreläsning-
gar och hwad ther afhandlas, draga then nytta, som
wederbör; ty åligger Scholæ-Föreståndaren, at på
the öfrige fyra dagarne i weckan af the utsatte Termi-
ner, emot skällig wedergällning, gå them, som sådant
åfrunda, med enskild undervisning, owägerligen til-
handa.

3:0.

På thet the fattigare och medellöse åfwen af thenne
private undervisning måge sig begagna; skal thet ålig-
ga Scholæ-Föreståndaren, at antaga så många törfti-
ga ynglingar, hwilkas fattigdom af Siömanshuset blif-
wit skrifteligen bestyrkt, at han af them årligen har Tio
eller Tolf, hwilka dock förut gjort en eller annan resa
til Siö, och thet utan någon serskild betalning eller we-
dergällning: under hwilket antal åfwen the af Gofe-
barnen på thenne Stadsens Stora Barnhus, som wisa
någon synnerlig hog och lust til Siöfarten, komma at
beråknas, och å hwilka, tå the hunnit til 14 års ålder
eller therutöfwer, en förteckning til Siömanshuset
hwart år i Martii månad af Barnhus-Directionen af-
gifwas bör, hwarefter these Barn skola insinna sig på
Siömanshuset hos Directionen och therstådes numere-
ras: Af them kommer sedermera en på hwart Fartyg af
100 Låsters Drågt och therutöfwer at antagas, tå bar-
nen likwål förut böra wara försedde med nödige kläder:
och drager i öfrit Skepparen, som Gofen antagit,
försorg

försorg för honom under warande resa, wid hwars slut, tå Gøsen hemkommer, Siömanshuset skal thesom föranstalta, at han första möjliga emploi erhålla måtte.

4:o.

Som ändamålet med Navigations Scholan therigenom tilräckeligen upfylles, enår ungdomen thestädes får behörig underwisning i Navigationen med thertil hörande stycken, så skal thet ankomma på Skeps Rederierne sielswe, huru wida the kunna åska, at then eller the, som til Styrman wid Coopvaerdie farten söka befordran, måge undergå förhör i Seglations kunskapen med thertil hörige stycken, hwilka förhör i sådan händelse anställles af Scholæ-Föreståndaren, med biträde af Waterschouten och twänne i Siöwäsendet kunnige och erfarne Siömanshus-Directionens Ledamöter, som sedan allesammans gemensamt falla sit omdöme om then examinerades skickelighet och antagelighet.

5:o.

Wid upkommande twister om timade Siöstador, Hafwerier och mera thylift, har Stads Mathematicus eller Scholæ-Föreståndaren at wid påfordran gå thenne Stadsens Handels-Collegio och andre Domstolar tilhanda, med the på resan hållne Journalers genomseende och granskning samt andre uplysningars meddelande.

6:o.

Alla the wid första inrättningen af Navigations-Scholan til Information och föreläsningarne erforderlige

derlige Instrumenter af Globber, Octanter, Quadranter, Grad-stockar, Tuber och Compasser samt Sid-böcker och Kort med thet mera, skola, utan Scholæ-Föreståndarens omkostnad, anskaffas och honom tillställas, efter et særskildt noga beskrifwit Inventarium, hwilket sedermera wid Scholan förwaras. These Instrumenter och Böcker, hwilka af Siömanshuset ärligen öfwerfes, blifwa en Scholans tillhörighet, som Scholæ-Föreståndaren skal underhålla i godt stånd; äfwen som honom åligger, at the förnötte å nyo på sin bekostnad anskaffa, hwartil honom ärligen, som äfwanföre sagt är bestås 200 Dal. Smt. Wid Scholæ-Mästarens afgång, bör Siömanshuset theröfwer hålla noga hand, at Inventarii fulla innehåll warder efterträdaren i fullkomligt godt stånd tillståndt och lefwererat.

70.

Under Öfwer-Ståthållarens öfwerinseende och Siömanshusets närmare tillsyn, förblifwer Navigations Scholæ-ivrättningen: och bör Siömanshuset the sbrefallande misbruk och oredor hos Öfwer-Ståthållaren til rättelse genast anmäla.

80.

Enär Föreståndare-syslan wid Navigations Scholan ledig blifwer, kommer samma ledighet, i anseende til deltagandet i thema iurättning, at åter besättas af Öfwer-Ståthållaren med Magistraten, Tolf Deputerade af Groß-handels Societeten samt Directeurerne af Siömanshuset. Yppar sig skiljaktighet

tighet om Personens utnämmande, förblifwer decisionen hos Szwed. Ståthållaren, som Fullmägt utfärdar för then, Szwed. Ståthållaren Rickeligast finner.

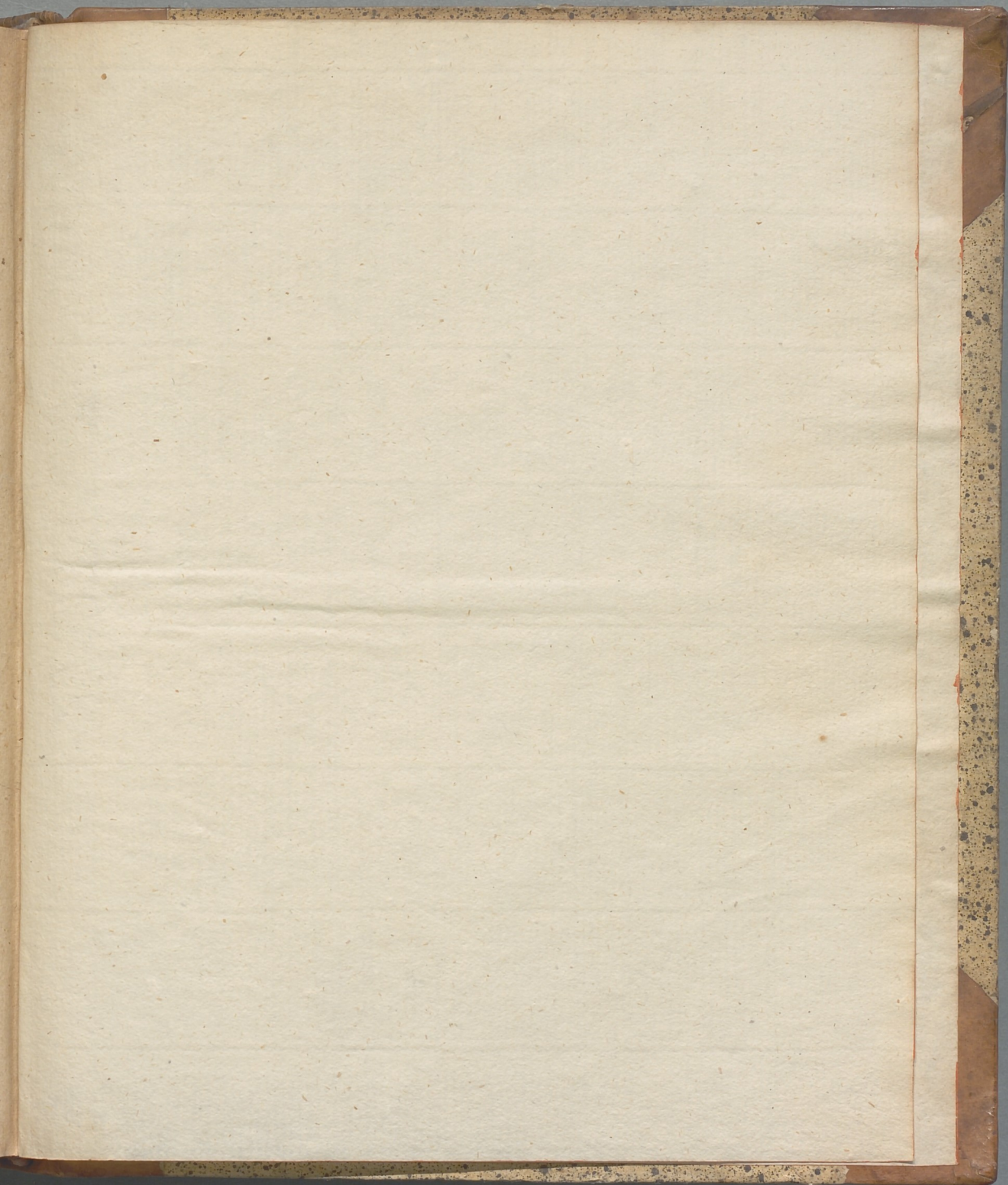
Ther så hända skulle, at Föreståndaren af skuld eller andra förfall icke medhjimer, at föreläsningarne allena besörja, äger han, at sielf antaga och underhålla en medhjelpare, men answaret förblifwer icke desto mindre hos Föreståndaren som så besörjer, at fullkomlig undervisning icke wid något tillfälle kommer at saknas.

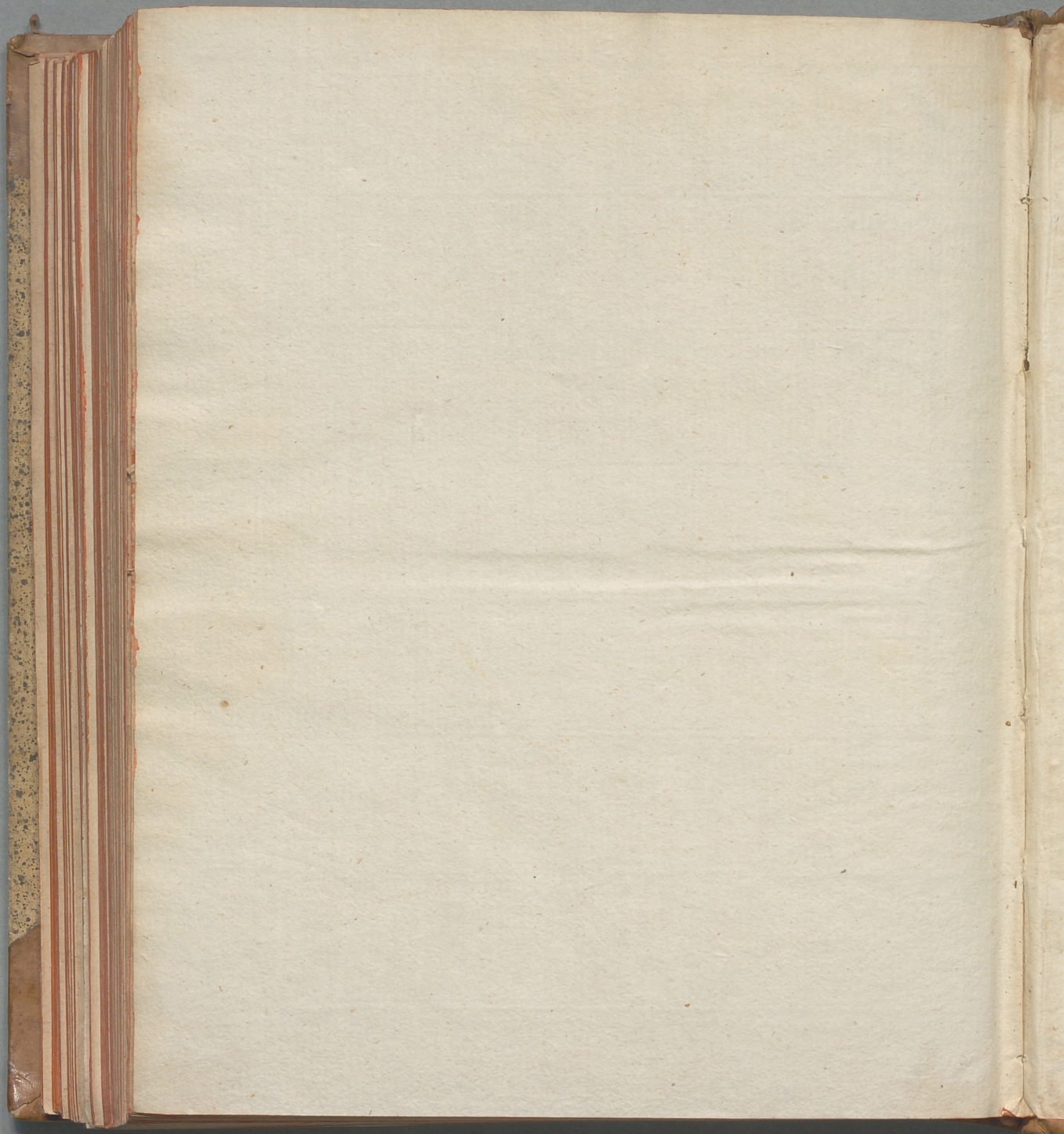
Thetta alt har Stads. Mathematicus eller Scholæ. Föreståndaren at ställa sig til noga efterlesnad, så färt honom är at wid Sysslan och the dermed förknippade förmoner blifwa bibehållen: som ock wederbörande, hwilka i thenna Instruction nämde äro, älliger, at noga i afttaga, hwad them til esterrättelse är förordnat. Stockholm af Kongl. Slotts. Cancelliet then 8 Augusti 1774.

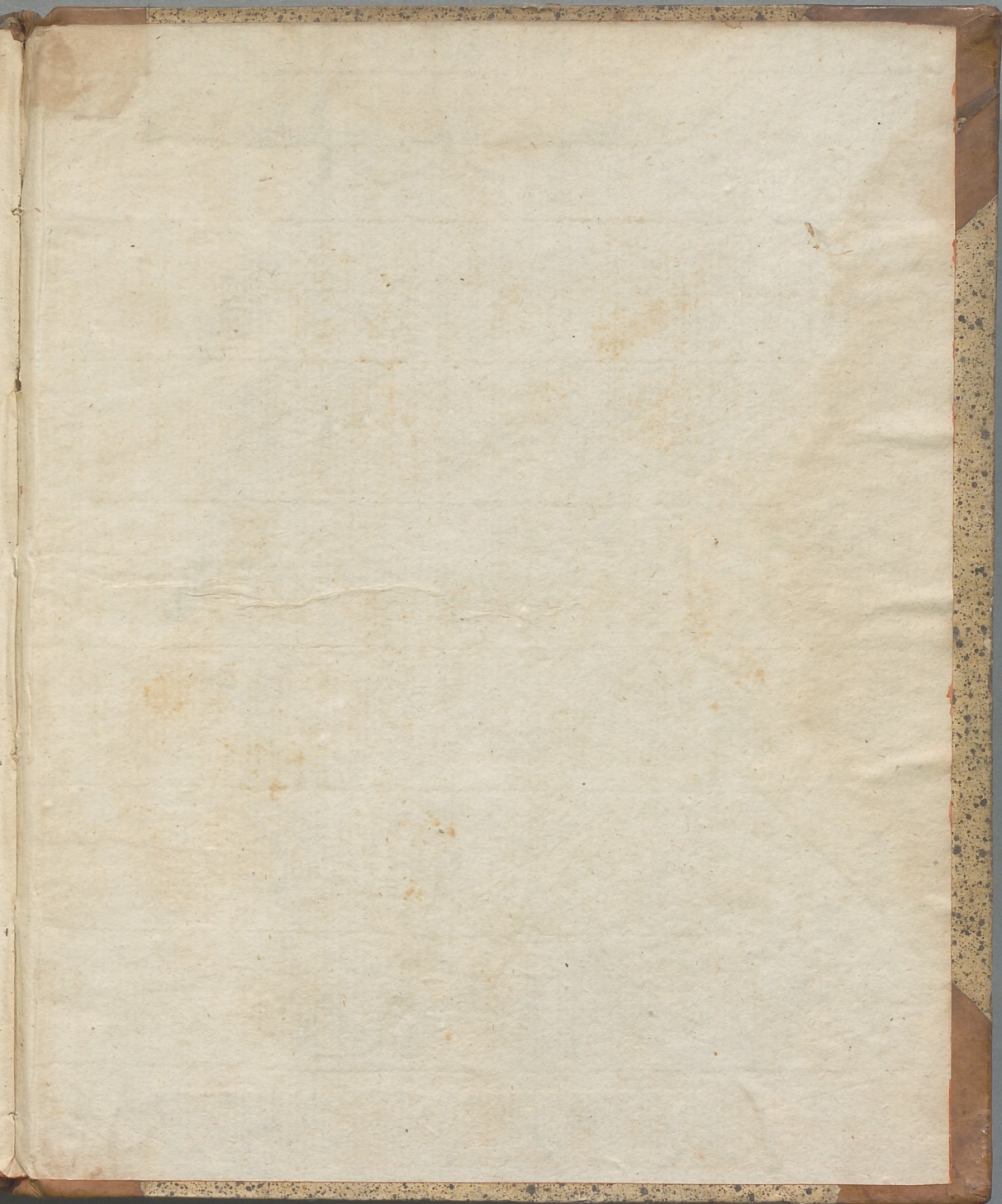
På dragande Kall och Embetes wägnar

CARL SPARRE.

Henr. von Sivers.

www.books2ebooks.eu